

Hoàn thiện pháp luật để thị trường chứng khoán Việt Nam phát triển bền vững trong giai đoạn mới

Trong không khí tự hào và sôi nổi của chuỗi hoạt động hướng tới kỷ niệm 50 năm truyền thống (1976-2026), sáng 29/9/2026, tại Hà Nội, Trường Đại học Luật, Đại học Quốc gia Hà Nội (ĐHQGHN) đã tổ chức Hội thảo khoa học với chủ đề “Hoàn thiện pháp luật về thị trường chứng khoán trong bối cảnh phát triển thị trường chứng khoán mới nổi ở Việt Nam”. Hội thảo quy tụ đông đảo các chuyên gia đại diện cho các cơ quan quản lý nhà nước về thị trường chứng khoán (TTCK), đại diện doanh nghiệp, quỹ đầu tư, các định chế tài chính lớn cùng nhiều nhà khoa học uy tín đến từ các viện nghiên cứu và các trường đại học hàng đầu cả nước.

Tham dự và phát biểu khai mạc Hội thảo, PGS.TS. Nguyễn Tiến Vinh, Hiệu trưởng Trường Đại học Luật, ĐHQGHN nhấn mạnh, trải qua gần 30 năm hình thành và phát triển, TTCK Việt Nam đã khẳng định vững chắc vai trò là kênh huy động vốn trung và dài hạn quan trọng của nền kinh tế. Quy mô vốn hóa ngày càng mở rộng, cấu trúc sản phẩm đa dạng và số lượng nhà đầu tư không ngừng gia tăng. Đặc biệt, dấu mốc ngày 21/9/2026 khi TTCK Việt Nam chính thức được tổ chức FTSE Russell nâng hạng từ thị trường cận biên lên thị trường mới nổi thứ cấp đã tạo ra một xung lực mạnh mẽ cho nền kinh tế quốc gia. Tuy nhiên, vị thế mới cũng đi kèm với những thách thức mới. Mặc dù Luật Chứng khoán năm 2019 và các văn bản hướng dẫn thi hành đã từng bước tiệm cận thông lệ quốc tế, song thực tiễn áp dụng đã bộc lộ những khoảng trống, điểm nghẽn nhất định, chưa hoàn toàn đồng bộ với chuẩn mực khắt khe của một thị trường mới nổi. Bài toán đặt ra cho các nhà hoạch định chính sách và nhà nghiên cứu là làm sao xây dựng được một hệ thống pháp luật vừa đáp ứng các tiêu chuẩn xếp hạng quốc tế, vừa phù hợp với đặc thù nền kinh tế Việt Nam và đảm bảo tính khả thi cao.

Hội thảo đã thu hút nhiều bài viết có chất lượng cao. Qua quy trình phản biện và đánh giá nghiêm ngặt, Ban Tổ chức đã lựa chọn 16 báo cáo khoa học xuất sắc để đăng trong Kỷ yếu Hội thảo. Diễn đàn thảo luận được chia làm 4 nội dung trọng tâm:

Thứ nhất, nhận diện và phân tích các khía cạnh pháp lý mới trong bối cảnh phát triển TTCK mới nổi tại Việt Nam. Bao gồm địa vị pháp lý của Ủy ban Chứng khoán Nhà nước, Tổng công ty Lưu ký và Bù trừ chứng khoán Việt Nam (VSDC), cũng như quy chế pháp lý đối với thành viên sở giao dịch, công ty chứng khoán và các quỹ đầu tư nhằm tạo điều kiện thông thoáng nhất cho hoạt động phát hành, niêm yết chứng khoán.

Thứ hai, phân tích các tiêu chuẩn nâng hạng, đặc biệt là quyền bình đẳng của nhà đầu tư nước ngoài, giới hạn sở hữu (room ngoại) và cơ chế thanh toán, bù trừ (CCP). Các chuyên gia đề xuất pháp luật cần đổi mới theo hướng cởi mở nhưng phải kiểm soát tốt rủi ro hệ thống để duy trì trật tự thị trường.

Thứ ba, yêu cầu về minh bạch thông tin và bảo vệ nhà đầu tư. Thị trường mới nổi luôn đi kèm dòng vốn lớn nhưng cũng tiềm ẩn tính biến động cao. Do đó, các nhà khoa học nhấn mạnh yêu cầu phải nâng cao chế tài xử lý vi phạm đối với các hành vi thao túng thị trường, giao dịch nội gián hay công bố thông tin sai lệch để đảm bảo tính rắn chắc. Đồng thời, cần thiết kế một cơ chế giải quyết tranh chấp hiệu quả giữa nhà đầu tư với các công ty đại chúng và định chế tài chính trung gian.

Thứ tư, đón đầu xu hướng chuyển đổi số và công nghệ tài chính (FinTech): Trước sự bùng nổ của giao

dịch thuật toán, tài sản số và chứng khoán số, các học giả khẳng định tư duy lập pháp cần phải đi trước một bước. Hệ thống pháp luật mới không chỉ đóng vai trò quản lý rủi ro mà phải trở thành bộ phận thúc đẩy quá trình hiện đại hóa, đổi mới sáng tạo trên thị trường tài chính.

Hội thảo diễn ra trong không khí làm việc khoa học, dân chủ và thẳng thắn. Sự thành công của hội thảo không chỉ khẳng định uy tín học thuật của Trường Đại học Luật - ĐHQGHN trong cột mốc 50 năm truyền thống, mà còn thể hiện trách nhiệm quốc gia của nhà trường trước những vấn đề lớn, có tính thời sự của nền kinh tế đất nước.

